

Bruxelles, den 5.10.2017
COM(2017) 582 final

2017/0253 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede
EØS-Udvalg til en ændring af protokol 31 til EØS-aftalen**

(Unionens forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse (der er knyttet som bilag til forslaget til Rådets afgørelse) har til formål at ændre protokol 31 til EØS-aftalen, så samarbejdet mellem de kontraherende parter i EØS-aftalen udvides til også at omfatte EØS/EFTA-staternes deltagelse i Unionens forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning (herefter "forberedende foranstaltning"). Da Liechtenstein og Island ikke har udtrykt interesse for at deltage i denne forberedende foranstaltning, vedrører udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse derfor kun Norge.

• Sammenhæng med de gældende regler på samme område

I artikel 78 i EØS-aftalen er det fastsat, at de kontraherende parter skal styrke og udvide samarbejdet inden for rammerne af EU's aktiviteter med hensyn til forskning og teknologisk udvikling. Kommissionen, der på nuværende tidspunkt udelukkende finansierer civil F&U eller F&U med dobbelt anvendelse gennem sit Horisont 2020-program, anser den forberedende foranstaltning for at være et vigtigt instrument til at afprøve merværdien ved at støtte forsvarsrelateret forskning via EU-budgettet.

Eftersom Norge har indgået en administrativ ordning med Det Europæiske Forsvarsagentur, og det beslægtede direktiv om offentlige indkøb på forsvars- og sikkerhedsområdet (2009/81/EF), som sikrer reel konkurrence og ligebehandling på dette område, blev indarbejdet i EØS-aftalen allerede i 2014, stemmer Norges deltagelse i den forberedende foranstaltning overens med de gældende regler på dette politikområde.

• Sammenhæng med Unionens politik på andre områder

Et samarbejde om forsvarsforskning i innovative teknologier, produkter og tjenester er afgørende for at sikre, at forsvarssektoren forbliver konkurrencedygtig på lang sigt, og at Europas strategiske uafhængighed i sidste ende sikres. Samarbejdet med Norge vil bidrage positivt til EU's bestræbelser på dette område.

Kommissionen anerkender, at den forberedende foranstaltning er en del af dens politik vedrørende det indre marked, industri og forskning. Et yderligere udvidet samarbejde på dette område er derfor i overensstemmelse med EØS-aftalens målsætning.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Retsgrundlaget er artikel 54, stk. 2, litra b), artikel 84, stk. 2, og artikel 124 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002¹ sammenholdt med artikel 1, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 2894/94² om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, hvorved Rådet på forslag af Kommissionen fastlægger den holdning, som skal indtages på Unionens vegne til sådanne afgørelser.

¹ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

² EFT L 305 af 30.11.1994, s. 6.

Kommissionen forelægger i samarbejde med EU-Udenrigstjenesten udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse til vedtagelse i Rådet som Unionens holdning. Kommissionen håber snarest muligt at kunne forelægge forslaget i Det Blandede EØS-Udvalg.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet af følgende grund:

Målet med dette forslag, nemlig at etablere et samarbejde inden for forsvarsforskning med EØS/EFTA-landene gennem deres deltagelse i en forberedende foranstaltning, der finansieres over EU-budgettet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens virkninger bedre nås på EU-plan.

- **Proportionalitetsprincippet**

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går forslaget ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dets mål, nemlig at styrke og udvide samarbejdet inden for rammerne af EU's aktiviteter med hensyn til forskning og teknologisk udvikling.

- **Valg af retsakt**

I henhold til artikel 98 i EØS-aftalen er reguleringsmidlet Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse. Det Blandede EØS-Udvalg sikrer en effektiv gennemførelse og anvendelse af EØS-aftalen. Den træffer med henblik herpå afgørelser i de i EØS-aftalen fastsatte tilfælde.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Indhentning og brug af ekspertbistand og konsekvensanalyse**

Kommissionen overvejede i 2013 at iværksætte en forberedende foranstaltning³ vedrørende forsvarsforskning som hjælp til en mere konkurrencedygtig og effektiv forsvars- og sikkerhedssektor⁴. Europa-Parlamentet⁵ og Rådet⁶ hilste initiativet velkommen og opfordrede Kommissionen til at udarbejde et forslag til gennemførelse af den forberedende foranstaltning. Det Europæiske Råd⁷ gjorde i 2015 opmærksom på behovet for, at der sikres tilstrækkelig finansiering af den forberedende foranstaltning, og at vejen dermed banes for et fremtidigt program inden for forsvarsforskning og -teknologi (F&T)⁸.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Norge bidrager finansielt til budgetpost 02 04 77 03: "Forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning". Det norske bidrag forventes i 2017 at være på: 585 000 EUR.

³ Forberedende foranstaltning som omhandlet i artikel 54, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

⁴ COM(2013) 542: Hen imod en mere konkurrencedygtig og effektiv forsvars- og sikkerhedssektor.

⁵ Europa-Parlamentets beslutning af 21. november 2013 om det europæiske forsvars industrielle og teknologiske basis (2013/2125(INI)).

⁶ Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 19.-20. december 2013 (EUCO 217/13).

⁷ Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 25.-26. juni 2015 (EUCO 22/15).

⁸ Det Europæiske Forsvarsagentur definerer "F&T" som forsvarsrelaterede forskningsaktiviteter med et teknologisk modenhedsniveau mellem 1 og 6.

5. ANDRE FORHOLD

I overensstemmelse med EU's budgetpolitik kan deltagelse i en EU-aktivitet kun finde sted, efter at det tilsvarende finansielle bidrag er betalt. Betalingen kan imidlertid finde sted, så snart dette udkast til Rådets afgørelse er vedtaget, og EU's efterfølgende indkaldelse af midler via Europa-Kommissionen er forelagt EØS/EFTA-landene.

For at dække perioden mellem vedtagelsen den 11. april 2017 af "Kommissionens afgørelse om finansiering af den "forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning" og anvendelsen af enhedsomkostninger for 2017" og modtagelsen af den respektive betaling finder udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse derfor anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 11. april 2017. Institutioner, virksomheder, organisationer og norske statsborgere er derfor berettigede til at deltage i aktiviteter, der begynder før ikrafttrædelsen af denne afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg. De afholdte omkostninger for deres deltagelse i sådanne aktiviteter, hvis gennemførelse påbegyndes efter den 11. april 2017, betragtes som støtteberettigede på de samme vilkår, som gælder for omkostninger afholdt af institutioner, virksomheder, organisationer og statsborgere i en EU-medlemsstat, forudsat at denne afgørelse træder i kraft inden afslutningen af den pågældende forberedende foranstaltning.

Anvendelsen med tilbagevirkende kraft påvirker ikke berørte personers rettigheder og forpligtelser og følger princippet om berettiget forventning.

Derudover skal Det Blandede EØS-Udvalg i overensstemmelse med protokol 32, artikel 1, stk. 8, til EØS-aftalen senest den 10. juli vedtage en afgørelse om EØS/EFTA-landes deltagelse i en aktivitet, som er medtaget i EØS-bilaget til Den Europæiske Unions almindelige budget. Ellers udsættes samarbejdet til det følgende år, medmindre andet er aftalt.

I betragtning af hvor vigtigt det er at indlede samarbejdet fra begyndelsen af den forberedende foranstaltning, er det i den vedlagte afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg fastsat, at samarbejdet skal indledes den 11. april 2017, selv om denne afgørelse først vedtages efter den 10. juli 2017.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede EØS-Udvalg til en ændring af protokol 31 til EØS-aftalen

(Unionens forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 218, stk. 9,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 2894/94 af 28. november 1994 om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde⁹, særlig artikel 1, stk. 3,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002¹⁰, især artikel 54, stk. 2, litra b), artikel 84, stk. 2, og artikel 124,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde¹¹ ("EØS-aftalen") trådte i kraft den 1. januar 1994.
- (2) I henhold til EØS-aftalens artikel 98 kan Det Blandede EØS-Udvalg træffe afgørelse om at ændre bl.a. protokol 31 til EØS-aftalen ("protokol 31").
- (3) Protokol 31 til EØS-aftalen indeholder bestemmelser vedrørende samarbejde på særlige områder ud over de fire friheder.
- (4) Samarbejdet mellem EØS-aftalens kontraherende parter bør udvides til også at omfatte EFTA-landenes deltagelse i Unionens forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning, der finansieres over Den Europæiske Unions almindelige budget.
- (5) EFTA-landenes deltagelse i de aktiviteter, der er forbundet med denne forberedende foranstaltning, og som finansieres over budgetpost 02 04 77 03, bør begynde den 11. april 2017, selv om den vedlagte afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg først vedtages eller opfyldelsen af eventuelle forfatningsmæssige krav i forbindelse med denne afgørelse først meddeles efter den 10. juli 2017.
- (6) Institutioner, virksomheder, organisationer og statsborgere i et EFTA-land er derfor berettigede til at deltage i aktiviteter, der begynder før ikrafttrædelsen af denne

⁹ EFT L 305 af 30.11.1994, s. 6.

¹⁰ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

¹¹ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 3.

afgørelse. De afholdte omkostninger for sådanne aktiviteter, hvis gennemførelse påbegyndes efter den 11. april 2017, betragtes som støtteberettigede på de samme vilkår, som gælder for omkostninger afholdt af institutioner, virksomheder, organisationer og statsborgere i en EU-medlemsstat, forudsat at den vedlagte afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg træder i kraft inden afslutningen af den pågældende forberedende foranstaltning.

- (7) Protokol 31 til EØS-aftalen bør derfor ændres for at gøre det muligt at gennemføre dette udvidede samarbejde fra den 11. april 2017.
- (8) Den holdning, som Unionen skal indtage i Det Blandede EØS-Udvalg, bør baseres på det udkast til afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som på Unionens vegne skal indtages i Det Blandede EØS-Udvalg til den foreslåede ændring af protokol 31 til EØS-aftalen om samarbejde på særlige områder ud over de fire friheder, baseres på det udkast til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*